

Pierrot Men for Amnesty International, 2021

En man på ett fält som drabbats av torkan i byn Andranosira, Madagaskar. Foto: Pierrot Men /Amnesty International

2021-10-27 02:01 CEST

COP26: Världens ledare måste agera nu för att rädda liv och skydda rättigheter som hotas av klimatkrisen

Samtidigt som världens ledare samlas till det globala klimatmötet i Glasgow, COP26, tvingas människor i det globala syd att konfrontera de akuta effekterna av klimatkrisen. Den globala uppvärmningen har bidragit till en förödande torka i södra Madagaskar vilket drivit 1 miljon människor till randen av hungersnöd. Det konstaterar Amnesty International i en ny rapport som släpps i dag. Amnesty uppmanar nu världens ledare att skyndsamt minska utsläppen för att förhindra att klimatförändringar orsakar ytterligare

humanitära kriser.

– Madagaskar ligger i frontlinjen för klimatkrisen. För en miljon människor där innebär det en torka av katastrofala proportioner och kränkningar av deras rätt till liv, hälsa, mat och vatten, samtidigt som människor dör av av svält. Detta händer nu och prognoserna för klimatförändringar tyder på att allt fler länder kommer att drabbas av torka. Uppvärmningen kommer att påverka människor i utvecklingsländer oproportionerligt mycket. Detta är en väckarklocka för världens ledare inför klimatförhandlingarna vid COP26. Det är dags för alla att agera nu, säger Agnès Callamard, generalsekreterare för Amnesty International.

I rapporten ***“It will be too late to help us once we are dead”*** har Amnesty dokumenterat hur mänskliga rättigheter för människor i södra Madagaskar påverkats av torkan. I den delen av landet lever chockerande 91 procent av befolkningen under fattigdomsgränsen. Den fruktansvärda torkan i Madagaskar illustrerar att klimatförändringar redan i dag orsakar stort lidande och död. [Enligt FN riskerar Madagaskar att bli det första landet någonsin som drabbas av hungersnöd på grund av den globala uppvärmningen.](#) Amnesty uppmanar det internationella samfundet att omedelbart vidta åtgärder för att skydda människor i länder som Madagaskar som är extremt sårbara för effekterna av klimatförändringar.

– Det internationella samfundet måste omedelbart ge humanitär hjälp till människor i Madagaskar som drabbats av torkan, och bidra med ytterligare medel för de förluster som orsakats av torkan. I framtiden måste de länder som bidragit mest till klimatförändringarna även bidra med mycket mer ekonomiskt och tekniskt stöd för att hjälpa människor i länder som Madagaskar att bättre anpassa sig till effekterna av klimatförändringarna, som till exempel konsekvenserna av långvarig torka, säger Agnès Callamard.

I samband med COP26 uppmanar Amnesty världens ledare att vidta drastiska åtgärder för att tillsammans minska koldioxidutsläppen med minst 45 procent fram till 2030 jämfört med 2010, för att sedan nå nollutsläpp till år 2050. Rika länder måste väsentligt öka sitt klimatstöd till utvecklingsländer, vilket måste inkludera kompensation till drabbade samhällen.

– Världens stater kommer inom några dagar att samlas i det som har kallats vår tids ödesmöte, COP26. Avgörande, modiga och konkreta beslut måste fattas på klimatmötet i Glasgow. De rika länderna har ett enormt ansvar både för att de är de största koldioxidbovarna historiskt och i dag, och för att det är vi i den rika världen som har resurser att driva på den rättvisa omställningen.

Det som sker i södra Madagaskar är en plågsam påminnelse om vad COP26 egentligen handlar om, och vilka rättigheter som står på spel. Vi uppmanar världens stater, och inte minst vår egen regering, att ha befolkningen i Madagaskar och andra lika utsatta grupper i åtanke under förhandlingarna och göra åtaganden därefter, säger Johanna Westeson, sakkunnig i klimat och mänskliga rättigheter på Amnesty Sverige.

Torkans omfattning

[I maj 2021 meddelade FN: s livsmedelsprogram \(WFP\) och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation \(FAO\)](#) att cirka 1,14 miljoner människor i södra Madagaskar riskerar akut brist på mat och att nästan 14 000 redan befinner sig i ett katastrofläge.

Enligt FAO är 95 procent av de människor i södra Madagaskar som riskerar en akut matbrist beroende av odling av grödor, boskapsskötsel och fiske för sin överlevnad. Men de senaste fem årens brist på regn har dels lett till en kraftig minskning av tillgång till basföda, inklusive ris och kassava, men också orsakat boskapsdöd.

Det finns ingen officiell statistik över antalet dödsfall som orsakats av torkan. Amnesty har dock intervjuat flera personer från södra Madagaskar som vittnar om dödsfall i sina samhällen på grund av svält.

Hotet mot mänskliga rättigheter

Torkan utgör ett överhängande hot mot bland annat rätten till liv, hälsa, vatten och mat för människorna i södra Madagaskar.

Många tvingas lämna sina hem och marker: när torkan vänder upp och ner på människors liv har många inget annat val än att migrera till andra delar av landet i jakt på mat.

Barn berövas sin framtid när hungern tvingar många att hoppa av skolan för att söka arbete för att kunna försörja sina familjer. Föräldrar är också motvilliga att skicka sina barn till skolan på tom mage.

Krisen drabbar kvinnor och ensamstående mödrar oproportionerligt mycket eftersom de i högre grad är beroende av jordbruket för sin överlevnad.

– Vi kan inte längre acceptera att de fattigaste, mest marginaliserade grupperna i samhället är de som får betala det högsta priset för klimatkrisen, som till största delen orsakats av de rika länder som bidrar mest till utsläpp av koldioxid. Det värsta är att torkan i denna del av Madagaskar väntas bli

ännu svårare än den är nu, vilket innebär en fortsatt urholkning av mänskliga rättigheter för befolkningen här. Det är hög tid för det internationella samfundet att agera och se till att alla får möjlighet att åtnjuta rätten till en ren, hälsosam och hållbar miljö, vilket i sin tur är avgörande för att man ska kunna åtnjuta många av sina andra rättigheter, säger Agnès Callamard.

Amnestys krav på världens länder inför FN:s klimatkonferens COP26:

- Beakta de effekter klimatförändringar har på mänskliga rättigheter och anta ambitiösa utsläppsmål för att hålla ner den globala temperaturökningen under 1,5 ° C.
- Åta sig en skyndsam utfasning av fossila bränslen snarare än att förlita sig på åtgärder för klimatkompensation.
- Inrätta en global mekanism för att ge stöd till de människor vars rättigheter har påverkats negativt, som befolkningen i södra Madagaskar. Rikare stater ska stå för finansiering genom nya och ytterligare medel som mottagarländerna inte ska återbetala.
- Människor som drabbas av klimatförändringar ska garanteras rätt till information och deltagande i klimatrelaterat beslutsfattande.

Dessutom uppmanar Amnesty rikare länder att väsentligt öka sina ekonomiska bidrag till mindre rika länder för att stötta dem i arbetet med att införa åtgärder för utsläppsminskningar och klimatanpassning.

Bakgrund

Södra Madagaskar har drabbats av fyra perioder av torka i följd vilken utplånat skördar och begränsat tillgången på mat. Den senaste perioden av torka pågick mellan november 2020 och januari 2021. Torkan har lett till att samhällen drabbats av hunger, undernäring och död.

Enligt WFP:s senaste överblick av situationen under perioden april till september 2021 hotades 1,14 miljoner människor från södra Madagaskar av akut matbrist.

Rapporten finns bifogad som PDF

Amnesty International är en oberoende internationell organisation som arbetar för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Genom att avslöja kränkningar och skapa uppmärksamhet och opinion sätter vi press på regeringar

och makthavare runt om i världen.

Läs mer om vårt globala arbete på www.amnesty.org, där hittar du också alla de nyheter, blyxtaktioner och rapporter vi publicerar.

Kontaktpersoner

Dusan Djuric

Presskontakt

Pressansvarig

press@amnesty.se

+46 (0)70 433 09 16